

Mål och budget 2025 - 2027

Räddningstjänsten

Fastställd av regionstyrelsen

Framtagen av
regionstyrelseförvaltningen i samarbete med
samhällsbyggnadsförvaltningen

Datum 2024-04-23

Ärendenr RS 2024/384

Version [1.0]

Mål och budget 2025 – 2027

Innehåll

1 Verksamhetsbeskrivning samt bedömning av balans	1
1.1 Nämndens grunduppdrag	1
1.2 Balans mellan uppdrag, mål och resurser 2025-2027	2
2 Mål	3
2.1 Beslutade mål	3
3 Behov och prioriteringar av resurser 2025-2027	3
3.1 Kompensation för externa avtal	4
3.2 Interna priser samt externa taxor och avgifter	4
3.3 Driftbudget 2025-2027	4
4 Investeringsförslag med motiveringar 2025-2029	5

1 Verksamhetsbeskrivning samt bedömning av balans

1.1 Nämndens grunduppdrag

Uppdrag

Regionstyrelsen svarar för de uppgifter som enligt lag ska fullgöras av en nämnd som svarar för räddningstjänst. Regionstyrelsen ansvarar för Region Gotlands uppgifter enligt lag om skydd mot olyckor, LSO, avseende räddningstjänst och brandförebyggande verksamhet. Vidare utfärdar regionstyrelsen tillstånd och utöver tillsyn för hantering av brandfarliga och explosiva varor enligt lag om farliga och explosiva varor, LBE. Räddningstjänsten är även sakkunnig i brandskyddsfrågor i byggprocessen.

Alla kommuner ska, enligt LSO, anta ett handlingsprogram för förebyggande av brand och andra olyckor, samt för kommunal räddningstjänst. Handlingsprogrammet beslutades av regionfullmäktige i december 2023 och sträcker sig över perioden 2024-2027. Programmet är räddningstjänstens övergripande styrdokument och ligger till grund för verksamheten.

Nuläge

Den nya organisation för räddningstjänsten som infördes 2023, med ett förändrat arbetssätt, innebär frigörande av arbetstid för förebyggande arbete och tillsyn samt att, inom ramen för totalförsvaret, återuppbygga förmågan till räddningstjänst under höjd beredskap, RUHB. Två nya chefer har anställts vilket är tänkt att ge en ökad ledningskraft, större robusthet och ett närmre ledarskap samt ett större ansvarstagande för ekonomin inom räddningstjänsten.

Den omvärldsutvecklingen som sker idag har inneburit ett helt nytt fokus på civilt försvar. Utvecklingen medför att räddningstjänsten rustar för att säkerställa att kritiska verksamhetsprocesser kan genomföras oavsett omständighet. Arbete sker i samverkan med enheten för krisberedskap och säkerhetsskydd, aktuella aktörer inom Region Gotland, privata aktörer på Gotland, länsstyrelsen samt MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap).

Det fortsätter att vara en utmaning att rekrytera och behålla, räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB), särskilt i Slite. Rekryteringen fortsätter och stationen kommer delvis bemannas med heltidsanställd personal. Utmaningen med att rekrytera RiB-personal är inte unik för Gotland, utan är en utmaning både i övriga Sverige och internationellt.

1.2 Balans mellan uppdrag, mål och resurser 2025-2027

Alla mål har inte uppfyllts, främst för att räddningstjänsten inte har haft en ekonomi i balans. Det har funnits svårigheter att klara tilldelad budget sedan 2016. Resultatet för 2023 visade ett underskott med 11,7 mnkr. Den enskilt största delen av underskottet var att personalkostnaderna blev högre än budgeterat. Den främsta orsaken till detta är att heltidspersonal behöver bemanna Slite brandstation samt ökade kostnader för nytt pensionsavtal för uttryckande personal. Även kostnader för förbrukningsmaterial, övriga kostnader och köp av tjänst påverkade resultatet negativt. Intäkter för förebyggande arbete och övriga intäkter beräknas hamna inom budget.

Tabellen nedan visar hur mycket budgetramen har förändrats mellan åren 2016-2023 i tal och i procent. Dessutom visar tabellen hur stor del av budgetramen som går till personalkostnader samt hur stor del av budgetramen som faktiskt går till personalkostnader alltså utfallet personalkostnader. Räddningstjänsten har de senaste två åren fått medel för särskilda lönesatsningar inom personalgruppen brandmän.

År	Budgetram	Ramförändring i procent	Budgetavvikelse per år	Budget personalkostnader i % av ramen	Utfall personalkostnader i % av ramen
2016	54 394	3,4%	355	71%	73%
2017	55 011	1,1%	-2 933	72%	77%
2018	53 609	-2,5%	-2 689	76%	80%
2019	54 215	1,1%	-2 161	74%	77%
2020	54 493	0,5%	-4 718	81%	82%
2021	55 484	1,8%	-6 537	83%	86%
2022	56 580	2,0%	-8 964	81%	88%
2023	61 882	9,4%	-11 653	80%	91%
2024	66 972	8,2%		81%	

På grund av det nya omvärldsläget kommer räddningstjänsten under 2024 erhålla ekonomiskt stöd från MSB för att initialt täcka kostnader för planering och utbildning under tre år. Detta förväntas därefter förlängas. Stödet kan ansökas från april och avser 2024. I skrivande stund är det oklart hur stort stödet kan bli.

Även ordinarie personal inom RiB-verksamhet, räddningspersonal i beredskap, och heltidspersonal kommer att behöva ytterligare utbildning och kompetensutveckling inom området för totalförsvaret och återbygga förmåga till RUHB, räddningstjänst under höjd beredskap.

2 Mål

2.1 Beslutade mål

Mål

Samtliga individer i akut behov av hjälp ska nås av räddningstjänsten inom 30 minuter

Andelen individer i akut behov av hjälp som nås av räddningstjänsten inom 15 minuter ska årligen uppgå till 60 procent

Räddningstjänstens tillsynstillfällen av publika lokaler och övriga verksamheter uppgår till 200/år, under perioden 2024-2027

Indikatorer för uppföljning av mål	År 2023	År 2022	År 2021	År 2020
Tid från Region Gotlands räddningstjänst har mottagit larmsamtal tills insats påbörjas, genomsnitt i minuter	9	9	9	
Totalt antal inkomna larm till räddningstjänsten	728	678	696	696
– varav automatlarm	165	139	134	162
– varav hjärtstopplarm	47	61	64	46
– varav trafikolycka	71	81	99	77
– varav annat sjukvårdslarm	86	94	96	72
– varav brand ej i byggnad	106	63	72	74
– varav brand i byggnad	60	79	85	73
– varav IVPA - (i väntan på ambulans)	166	145	173	118
Antal genomförda inspektioner/tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor (LSO)	67	84	83	95
Antal genomförda tillsyn inom lag om brandfarliga och explosiva varor (LBE)	11	3	6	14

3 Behov och prioriteringar av resurser 2025-2027

Tabell med förslag till ramjustering

Ramjustering tkr	2025
Förbrukningsmaterial (skyddskläder, räddningsutrustning m.m.)	2 200
Hälsoundersökningar (obligatoriska för rök- och vattendykare)	500
Utbildning och resor	1 000
Systemstöd, (Rakelabonnemang, Daedalos, kartstöd m.m.)	1 400
Nytt pensionsavtal ger höge lönekostnader	700
Summa	5 800

- Nivåökning med 2 200 tkr för övriga kostnader och förbrukningsmaterial som mindre verktyg, reparationer, förbrukningsmaterial, arbetskläder, bränsle m.m. Budgeterade övriga kostnader har under en längre tid varit för låg.

- Obligatoriska hälsoundersökningar för vatten- och rökdykare bör ökas med 500 tkr då dessa inte har varit finansierade de senaste åren.
- Utbildningskostnader för nyanställda samt upprätthållande av kompetenser. Detta gäller framförallt utbildningsplatser från MSB. Denna post inkluderar resor i samband med utbildningar. Detta beräknas vara underfinansierat med 1 000 tkr.
- Årligen återkommande uppdateringar för räddningstjänstens specifika datasystem, abonnemang m.m. med 1 400 tkr.
- Ökade lönekostnader på grund av nytt pensionsavtal för uttryckande personal inom räddningstjänsten med 700 tkr. Det är ungefär hälften av arbetsgruppen som bytt pensionsavtalet Sap-R mot lönetillägg.

För att uppfylla Region Gotlands mål och handlingsprogrammets ambitionsnivå saknas resurser. Dock är det prioriterat att avveckla förstärkningen i Slite och för den övertalighet som Slite innebär äskas inga medel.

Nya arbetstidsdirektivet innebär en omställning i utryckningsstyrkans arbetsschema och personaltätheten behöver höjas för att upprätthålla dagens grundförmåga. Dock är det oklart hur stor denna post blir framgent vilket gör att den inte finns med i äskandet för 2025.

3.1 Kompensation för externa avtal

Enligt anvisningarna medges kompensation för externa avtal om indexregleringar innebär kostnadsökningar. För följande externa avtal beräknas indexhöjningar som innebär kostnadsökningar, vilket följaktningsvis räddningstjänsten ska få kompensation för. I tabellen nedan finns avtalet med Storstockholms brandförsvarsförbund gällande alarmeringstjänster. Ökade kostnader för Rakelabonnemang är inte klara och därför finns de inte med i tabellen.

Avtal	Kostnad 2024, tkr	Kompensation, tkr
Storstockholms brandförsvarsförbund	1 340	43
Total kompensation		43

3.2 Interna priser samt externa taxor och avgifter

Ej aktuell

3.3 Driftbudget 2025-2027

Resultatet för räddningstjänsten har de senaste sju åren slutat med underskott. Orsaken har varit både höga personalkostnader samt att budget för övriga kostnader inte följt med kostnadsutvecklingen i samhället. 2023 års resultat blev ett underskott med 11,5 mnkr då även intäkterna inte uppnådde budgeterad nivå.

Omorganisationen beräknas ge positiv effekt på ekonomin. Under 2024 kommer naturliga avgångar inte att ersättas. Heltidspersonal i Slite succesivt ska kunna minska med start under 2024. Däremot kommer den nya tolkningen av arbetstider som medfört nytt arbetsschema mycket troligt innebära en högre personaltäthet vilket ger högre kostnader.

Även inflationen påverkar kostnaderna negativt vilket märks framför allt gällande reparationer.

Det nya pensionsavtalet för räddningstjänsten har medfört högre personalkostnader som består över tid. Utryckande personal kan välja att få 2 000 kr mer i lön mot att avstå från att gå i pension vid 58 års ålder och få pension mellan 58 och 65 års ålder för att därefter gå i ålderspension. Alla har inte valt att avstå pension mot att få en högre lön men de som har rätt att göra det kan välja när de vill framgent. Pensionsskulden minskar centralt men driftkostnaderna ökar i verksamheten.

Som beskrivits under rubriken "Balans mellan uppdrag, mål och resurser 2025-2027" kommer räddningstjänsten under 2024 erhålla ekonomiskt stöd från MSB för att initialt täcka kostnader för planering och utbildning under tre år som förväntas därefter förlängas. I skrivande stund är det oklart hur stort stödet kan bli.

Vidare ansöks det om medel för att delta i EU-projekt gällande skogsbränder och logistik vid kris. Svar om detta sker i april 2024. Detta är ett fullfinansierat projekt vilket innebär att det täcker alla personalkostnader samt medföljande resor i projektet.

4 Investeringsförslag med motiveringar 2025-2029

I tabellen nedan redovisas räddningstjänstens investeringsplan på en detaljerad nivå. Investeringarna kommer ojämnt fördelat över åren och potten på 8 mnkr räcker inte. Genomsnittet över åren 2024-2029 är 9,9 mnkr vilket gör att räddningstjänsten har behov av en högre investeringspott.

Investeringar, tkr							
Budgetår	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Totalt
Brand- o räddningsmtrl	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	6 000
Projekt Övningsplats		2 250	750				3 000
Släckbilar Bas 1 (vart 12:e år)			7 000				7 000
Släckbil Bas 4 (vart 25:e år)	7 000						7 000
FIP fordon		500		500	500	500	2 000
Lastväxlare (vart 25:e år)				3 000	3 000		6 000
Bandvagn					4 500	4 500	9 000
Ledningsfordon						2 000	2 000
Lokalanpassning							0
Hävare						10 000	10 000
Tankbil		3 000	3 000				6 000
FIE						1 500	1 500
Dykbil							0
SUMMA UTGIFTER	8 000	6 750	11 750	4 500	9 000	19 500	59 500

I tabellen nedan särredovisas drift och kapitalkostnader för planerade investeringar. Internräntan har beräknats med 2 % i kalkylen och avskrivningsplanerna varierar mellan de

olika investeringarna. Kapitalkostnaden slår på med halva värdet det år investeringen planeras att göras.

Budgetår	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Brand- o räddningsmtrl	110	328	542	752	958	1 160
Projekt Övningsplats	0	79	183	206	203	200
Släckbilar Bas 1 (vart 12:e år)	0	0	245	487	480	473
Släckbil Bas 4 (vart 25:e år)	245	487	480	473	466	459
FIP fordon	0	30	60	89	147	205
Lastväxlare (vart 25:e år)	0	0	0	105	314	414
Bandvagn	0	0	0	0	135	403
Ledningsfordon	0		0	0	0	87
Lokalanpassning	0	0	0	0	0	0
Hävare	0	0	0	0	0	350
Tankbil	0	90	269	355	350	346
FIE	0	0	0	0	0	53
Dykbil	0	0	0	0	0	0
SUMMA UTGIFTER	355	1 014	1 779	2 467	3 053	4 150